Ч. 59. Четвер 14 (27) марта 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Новий іспаньский кабінет.)

Погром Німців в парляменті при голосованю над славяньскими ґімназиями, напсував німецкій прасі богато крови, а гнів єї звернув ся головно против міністра Пентака, котрий голосував разом з Славянами, і тому домагає ся та праса уступленя дра Пентака. В обороні міністра для Галичини виступили Чехи. Nar. Listy дуже енерґічно беруть в оборону дра Пентака, і підносять, що коли би взагалі прийшло в кабінеті до яких трудностий і до акциї против міністра Пентака, то в такім случаю уступив би і міністер Резек. Čas, орґан ческих реалістів, потверджує то донесенє. Впрочім всі вісти о захитаню становища дра Пентака неправдиві, а лише праса німецка хотіла би, аби до того прийшло.

Під проводом Саґасти утворив ся в Іспанії новий кабінет, і міністри зложили присягу. Чотири портфелі попали в руки нових членів, іменно: фінанси, справи внутрішні, судівництво і рільництво-торговля. Саґаста кладе головний натиск на те, що переміна міністерства відбула ся в напрямі ліберально-демократичнім. Міністер фінансів, Родіґонес, засідає перший раз в кабінеті, другі з новоіменованих засідали вже в давнійших ліберальних кабінетах. Теку міністерства справ внутрішних обняв Морет, дотеперішний президент посольскої палати, що уходить за найздібнїйшого політика в цілім кабінеті. Морет з Канолеєм, міністром рільництва-торговлї, уложили й цілу проґраму зреконструованого кабінету. О проґрамі сего нового кабінету звістно, що принципіяльною квестиєю для него є: релїґія і фінанси. Що-до релїґійних конґреґаций, то мали они по новому закону до 20-ого с. м. зголосити свій побут у властий. Нове міністерство наміряє зараз по сьвятах предложити кортезам новий проєкт, котрим би означено ріжницю між чисто релїґійними а просьвітно-добродійними конґреґациями. Дальше наміряє правительство зменшити число епископских катедр і висших достойників церковних, щоби тим коштом можна полудшити положенє низшого клеру. — Що-до справ фінансових, то проєктують ся реформи банкові, проєкт закона о охороні робітників, скасованє конституцийного податку, деякі реформи адміністративні, і инші.

Справи краєві

(Анкета для санациї краєвих фінансів).

В понеділок відбула ся в бюрах Виділу краєвого під проводом маршалка Потоцкого нарада анкети скликаної в справі вишуканя нових жерел доходу фонду краєвого.

Давид Абрагамович представив, як стоїть справа з введенем краєвих оплат від пива, вибираних правительственними орґанами. Так само як Чехії, правительство готово Галичині признати і своїми орґанами стягати оплату в користь краю, в висоті найбільше 1·40 К від гектолїтра. Романович висказує гадку, що анкета повинна подумати так о жерелах на найблизші два-три роки як і на довший ряд лїт. Що до найблизших лїт, то бесідник звертає увагу передовсім на користний результат з додатків в 1901 році, котрі принесуть дохід 1,800.000 К. Не треба отже в 1901 році затягати короткотермінової позички, а тим самим відпадає потреба вставляти в 1902 і 1904 р. рат на єї опроцентованє і амортизацию. Буджет облекшить ся о 700.000 К і відпаде потреба підвисшеня стопи додатку. З евентуального доходу від пива в висоті міліона корон і з ощадности згаданого видатку на сплату довгу, можна в границях нинішних жерел покрити видатки найблизших двох лїт. Инша річ зі слїдуючими лїтами, в котрих від 1904 до 1923 р. прийде річна сплата водних каналів і реґуляция рік, причім не треба забувати, що край буде мусів покрити кошта поміщеня війска по опорожненю Вавелю.

Др. Лео є за консумцийними податками, бо они суть елястичні і виділ краєвий повинен домагати ся участи в доходах з тих податків. Справу улекшує пролом зроблений в горівці. Лишають ся еще податки від пива, від битя худоби, шинкарскі оплати, участь в спирітусовім монополи і евентуальна участь в податках від обороту.

Ґр. С. Бадені гадає, що видатки в будучности треба безусловно покривати додатками від податків, а не глядати нових жерел доходу. На кошта реґуляциї рік і на канали треба затягнути позичку, котрої висоту точно значить закон і з котрої сойм в міру потреби що року позволить певну частину емітувати. На опорожненє Вавелю повинні знайти ся і знайдуть ся инші средства. Позички на се не треба і не повинно ся затягати. П. Абрагамович годить ся з передбесідником що до покритя

ПОЛКОВНИК ВІРІО.

(З французского — Ґ. Ленотра.)

(Конець).

Лїта минали, а кождий приносив нові розчарованя по радістних надіях. Вкінци цісар був побитий, і Франциї грозив залив ворога, коли появив ся декрет з 14 січня 1814, котрий поликував загрожені департаменти, аби творили відділи охотничі, щоби ставити опір напорови неприятеля: то був вкінци ратунок для Віріота. Він надів знов свій уніформ, удав ся до Верден, покликав по дорозі селян, збирав охотників, і осягнув тілько, що від села до села зібрав триста людий піхоти, і одержав від команданта в Верден шість армат, до котрих запряг звичайні селяньскі коні.

Так став він ґенералом армії, з котрою увихав ся по краю, непокоїв відділи ворожих войск, устроював засідки, і так нагороджував собі за своїх чотирнайцять лїт безчинности. „Тисяч пятьсот ґірняків, — пише в своїм одушевленю, — підіймуть ся на мій поклик; моїм боєвим окликом есть „вітчина“ і „Наполеон“, обоє дорогі мому серцю“.

Дня 27. марта наткнув ся в Бавош, недалеко від Сен-Міґієль, на цілий корпус росийскої армії. Як чоловік, котрого пре, щоби рушав ся, і показав, що зможе, промовив Віріо до свого малого відділу, запустив ся з ворогом в битву, побив его на голову, взяв 1800 люда до неволї, забрав 80 возів, 500 коний і 8 армат, і того самого дня вислав радістний рапорт про ту побіду до міністра війни. На нещастє, рапорт прийшов до Парижа саме того дня, коли Росияни торжественно вступали до столиці Франциї. Глумлива доля судила, що Віріо той один раз, коли бив ся, розбив в пух корпус князя Бірона з Курляндиї, одного з найгорячійших приятелїв Людвика XVIII. В наслїдок того не скористав він нічого від нового правительства, хоч вее таки мав до того деяке право. Корпус охотників, котрими він доводив, розвязано в Мецу дня 1 липня 1814.

Інтендантура зажадала від Віріота 3400 франків „яко відшкодованє за шкоди, які вчинив его корпус“, і коли він заплатив, відпущено его в ласці до дому, не жадаючи нічого більше від него. Він мешкав тоді з женою в Монтіні лє Мец; там тепер удав ся, не розуміючи нічого з минувшини і не надіючись нічого від будуччини.

* * *

Потрясаюча вість про поворот цісаря вирвала Віріота в марті 1815 р. з его бездїльности. Як один з перших, котрі о тій великій новині дізнали ся, прибуває чим скорше до Парижа, представляє ся Наполеонови, котрому передає поздоровленє мешканців всхідної Франциї, речником котрих зробив ся може на власну руку. Година, аби показати ся в Туілєрах, була добре вибрана; володїтель приймив всі заяви преданности; він дав власть Віріотови в департаментах: Мирт, Миз, Мозель і Воґезів виставити корпус охотників з 4000 піхоти і 1200 кінноти, і передав єму команду над ним, причім наділив его і ордером почетної леґії. Сим разом була то певне нагорода і відшкодованє, але як коротко то тревало! З Наполеоном вернув і Фуше, — всемогучий. Той не забував нічого, що дразнило его ненависть, а що предвидів поворот Бурбонів, ба навіть его приготовлював, хоч служив цісареви, хотів той час на то ужити, аби наперед всьо здавити, що могло би стояти на перепоні великому зворотови, про який думав.

Віріо, повний енерґії, обїхав дуже скоро околиці над Мозелею і зорґанізував свою малу армію. Навіть не причував, що першим его рекрутом був поліцийний аґент Нікльо, которого в своїй простодушности привязав до своєї особи і до котрого мав найбільше довіріє. Війна тревала коротко; корпуси охотників навіть не мали нагоди взяти в ній участь. Віріо стояв з своїм войском по битві під Ватерльо коло Мецу і дожидав приказів, коли одного вечера вдерла ся до его мешканя полїция, сковала его, і завела до арешту, де посаджено его в окремій казни. Коли по вісьмох тиждиях дозволено єму було розмовити ся з женою і своєю вісім-

видатків на реґуляцию рік і канали. Що до покритя звичайних видатків, уважає ся конечне отворене нових жерел доходу в области консумцийних податків. Самі реальні податки, специяльно ґрунтовий податок не дав би краєви досить елястичного жерела доходу. П. Крамарчик добачує санацию краєвих фінансів в украйовленю асекурациї і в спіритусовім монополю.

Маршалок ґр. Потоцкий реасумуючи дискусию, висказав свої власні погляди на краєву господарку в найблизшім десятилїтю. Треба обдумати проґраму до 1910 року, т. є. хвилї знесеня права пропінациї. Фінансової проблєми не розвяже анї сама засада ощадности в видатках, анї розложенє сплати видатків на ріки і канали на довший період часу, т. є. на 60 або 80 лїт, замість 20-лїтного періоду. Податкову силу краю мусимо піднести через підпиранє промислової і рільничої продукциї і в области промислу не повинні бути виключені інвестициї. Дальше збільшуванє додатків є майже виключене, треба отже знайти нові жерела доходів. Видїл краєвий буде по змозї поступати солїдарно з иншими видїлами краєвими. Винайденє нових жерел доходу не звільняє нас від засади строгої ощадности в видатках. На тім анкета закінчила свої наради.

Новинки.

Львів дня 26-го марта 1902.

— **Вечер музикально-вокальний** получений з **вправами ґімнастичними** устроює товариство ґімнастичне **„Сокіл“** у Львові дня 6-го цьвітня с. р. о години 7-ій в сали польского „Сокола“ улиця Зиморовича ч. 8, при ласкавій співучасти: Вп. панї Ф. Лопатиньскої артистки-співачки опери львівскої і Вп. пп. М. Левицкого артисти співака опер заграничних, о. Євгена Купчиньского, С. Панькова і Р. Ганїнчака. Програма: 1) Вербицкий „Симфонїя“ відограє орхестра 15 п. п. 2) Промова — виголосить д. Др. И. Копач. 3) Корженко-Ярославенко: „Гимн сокільский“ — відспіває хор „Сокола“. 4) Вправи в борбництві. 5) Ніжанковский „Минули лїта молодії“ сольо тенорове в супроводї фортепяну і скрипки — відспіває п. М. Левицкий. 6) Юл Кастенедер „Сон цигана“ відограє на цитрі о. Є. Купчиньский. 7) Росіні: „Овертура“ відограє орхестра 15 п. п. 8) Вправи на поручках. 9) Лисенко: „На що менї чорні брови“; Вахнянин. „Нема менї порадоньки“ відспіває панї Ф. Лопатиньска. 10) Лисенко: „Нехай же нас Бог ратує“ — відспіває хор „Сокола“. 11) Chopin: Nocturn Op. 9, N. 2 H. W. Ernst: Elegie Op. 10 відограє на скрипках п. С. Паньків. 12) Лисенко: Дует з опери „Різдвяна ніч“ — „О нї я хороша“ — відспівають: панї Ф. Лопатиньска і п. М. Левицкий. 13) Пiраміди на кони. Підчас продукций ґімнастичних буде пригривати орхестра 15 п. п. Цїни місць: Крісло перворядне 3 кор., другорядне 2·40 кор., треторядне 1·60 кор., вступ на салю 1 кор. для учеників 40 сот. Для членів товариства: крісло перворядне 2 кор., другорядне 1·60 кор., треторядне 1·20 кор., вступ на салю 60 сот. Білєти можна набути в „Народній Торговли“, а перед концертом при касї. — Загальний дохід призначений на будову дому „Сокола“.

— **Борба против алькоголїзму в школах.** Мінїстер просьвіти др. Гартель видав обіжник до всїх краєвих шкільних властий, в якім поручено учителям всїх шкіл, щоби в часї науки при кождій нагодї звертали увагу повіреної їм молодїжи на небезпечність налогового і надмірного уживаня алькоголїв. Дальше поручено управителям і директорам шкіл народних і видїлових старати ся при виборі книжок для бібліотек шкільних користати в тім напрямі в цїли поборюваня алькоголїзму. Книжки, які бодай в поодиноких уступах або роздїлах захвалюють уживанє алькоголїв, або до сего заохочують, не сьміють бути в шкільних бібліотеках. Крім того пороблено стараня, щоби видати популярну, переконуючу розправу, котру можна-б роздїлити поміж учеників шкіл народних і видїлових.

— **Американьскі гаразди.** Якийсь І. Граговский з Геарт пише до америк. „Свободи“: До Норт-Дакоти прибуло около 45 родин з Борщівского повіта (Галичина), а чую, що з весною ще більше їх приїде. Ті, що вже суть, жиють тут як дикуни по степах. — Я вже дістав пару листів від православного „архимандрита“, щоби я людей наклонював до царославія, але я того певно не зроблю, бо я тямлю добре, що мій дїд оповідав: як утїкав з Росиї до Галичини, а і я сам переїхав Росию здовж і впоперек.

— **З'їзд інжинерів.** Союз інжинерів зелїзниць державних в Австриї скликав до Відня свої сегорічні збори. Іменем львівского відділу вислані туди в делеґациї пп. А. Векслєр і Йосиф Гапинчак, старший комісар будови зелїзниць державних.

— **Переїханє.** Візник п. Оскара Крайзера їдучи оногди по полудни скоро і неосторожно, наїхав на розї ул. Краківскої і Ринку на переходячу тогди з дитиною на руцї служницю Михайлину Шпорняк, котра дїставши ся під кола воза, віднесла значні скалїченя на лици і голові. Дитинї на щастє не стало ся нїчого. Шпорняківну заосмотрило поготівлє ратункової стациї.

— **Смерть під колесами поїзду.** Зі Скалата доносять: Оногди о годинї 5-ій по полудни переїхав поїзд особовий ч. 311, їдучий зі Станиславова до Черновець, на шляху межи Заболотовом а Видиновом незнаного мужчину, котрий на місци погиб.

— **Бурі в Америцї.** Після донесень з Ню-Йорку, підчас послїдної морозної бурі, котра дня 20-го с. м. напувала в державі Огайо, згинуло 10.000 овець, 5000 штук худоби і 600 коний. На зелїзници Great-Northern замерзли в 5 ваґонах конї і великий транспорт худоби.

— **Доми гри в Бельґії.** Бельґійска палата репрезентантів 93 голосами против 7 приняла закон, котрим заказано удержувати доми гри в цїлій Бельґії. Знесені отже будуть доми гри в Спа і Остендї.

— **Супружеска траґедия.** До тутешних дневників доносять: Кондуктор зелїзничий Ясїньский, котрий стріляв в Станиславові до своєї жінки, а потім хотїв й собі відобрати житє, зістав узнаний через заведенє для божевільних в Кульпаркові, де був відданий на обсервацию, за хорого на умі, внаслїдок чого суд станиславівский цїлу справу застановив.

— **В Орові,** повіта стрийского, вибух дня 13 с. м. огонь в хатї Василя Флюдовича і згоріла не лиш хата але й стайня та стодола зі всїми запасами паші для худоби та знарядями господарскими. Огонь перекинув ся також на будинки Івана Стасева і тому згоріла хата зі всїм, що в ній було. Загальна шкода виносить 2400 К. Причина огню не звістна.

— **Месть волоцюги.** З Яворова доносять нам: Дня 22 с.м. знищив огонь 7 хат селяньских і 13 будинків господарских зі всїми за-

---

десятьлїтною материю, довідав ся він, що стоїть обжалований о вісїм злочинів, з котрих кождий потягав за собою кару смерти.

Само вичислюванє нещасть, які на него градом сипали ся, було би нудним; по році і одинайцятьох місяцях в тюрмі, засуджує его суд присяжних департаменту Мозелї, на основі висказів Нікльота, на прогнанє з краю „яко головного виновника заговору, що мав на цїли творити уоружені шайки, котрі мали нападати на зади ворожих войск, що уступали з Франциї, і забирати їм їх пакунки, мунїцию, поживу та розбивати каси“.

Той засуд зносить найвисший трибунал і тепер тягнуть нещасливого чотири жандарми з вязницї в Мецу до вязницї в Нансі; нова розправа перед судом присяжних, котрий зменшає кару на шість місяців і ставляє Віріота на десять лїт під полїцийний надзір. Він був такою безповинною жертвою лютої судьби, що его положенє викликувало співчутє навіть у жандармів, що мали его стерегти і у дозорця вязницї і они дозваляли єму вилїзовати ся за славом чести на кілька днів.

Вкінци его увільнено і першою его річию було написати до мінїстра війни, аби єму розповісти о тих всїх ріжних нещастях, які на него звалили ся і жадати привернeня своєї ранґи. Довгий ряд его жалоб лежить в звязї дотикаючих его актів; говорить там о своїй колишній службі, своїй ненарушеній чести, своїх трех синах, що упали в борбах з ворогом. На кождім з тих зворушуючих писем видко на краю постійну замітку: „Нїчого не робити. — Зложити до актів“. Навіть цїлком не відповідано на его просьби; не міг навіть того допросити ся, аби канцелярия ордерова почетної леґії потвердила хрест, який єму цїсар власноручно припяв на груди. Полїцийні аґенти, котрим представлювано его від десятьох лїт як чоловіка дуже небезпечного, ворога кождого правительства, переслїдують его, ходять за ним слїдом, мучать его у всякі можливі способи. В Брукселї куди він утік, аби жити там при родинї жени, арештовано его в р. 1820 на жаданє французского посольства, замотано в заговор против держави, відсилано від судів до полїцийних комісарів і з діявольскою упертостию переслїдувано.

Фуше сам очевидно від довгого часу зник, але наслїдки его системи, его способу думаня пережили его власть. Тут треба сказати, якого средства ужила его далеко предвиджуюча ненависть, аби на все замкнути Віріотови уста. В звязцї актів, в котрій були поміщені всї просьби нещасливого офіцира, був на першім місци — очевидно не ориґінал — лише відпис справозданя з року 1802, висланого немов то до консулїв: в тім актї — вислїди довгого слїдства „котрого основи“ — як там сказано — находять ся в руках мінїстра судівництва — представлено Віріота від часу процесу в Анжер в дуже злобнім сьвітлї. „Той інтриґант — так там говорило ся — умів до того довести, що его іменовано членом окремого трибуналу, аби без сорому зробити на своїм урядї грошевий інтерес“.

Его розмови з панею де Коші, визиченє нею у банкирів міста грошi, подорож Віріота до Парижа, его докори які робив своїм товаришам, розпука, коли довідав ся о смерти невинно засуджених, оповіданє всїх тих его заходів, представленє з неімовірною хитростию і фальшем, кінчило ся таким заключенєм: „з того цїлком ясно виходить, що Віріо, оповідаючи панї Коші о своїм великім впливі, видурив від неї значну суму гроший, сховав їх і утік з Анжер не дожидаючи смерти засуджених, котрі его велїли кликати катови в годинї смерти“.

Ба, покликувано ся навіть на один лист, перехований будьто в мінїстерстві судівництва, в котрім панї Модіссон говорить о Віріотї, котрого зраду мала она вкінци викрити, в той спосіб: „Чи той злочинець, що був більше катом моїх дїтий, як нещасливим, котрий мав обовязок виповнити приказ справедливости, стане ще й злодієм, чи віддасть 8000 франків?“ За кождим разом коли нове поданє звернуло увагу на Віріота, витягано ту звязку актів і тут насамперед впадали в очи то ганьбляче справозданє: оно й мусїло кождому мінїстрови, що слїдували один по другім, раз на все вибити з голови гадку о якім небудь оправданю нещасливого Віріота. Раз в році 1818 зажадав один урядник з совістности, чи з цїкавости заглянути до ориґінальних актів звязки актів Віріота в мінїстерстві судівництва. Відповіли єму, що „помимо найлїпшого глядання таких актів не найдено“. Він удає ся о поясненє до управи войскового суду, а там повідають, „що ті акти пропали, або їх украдено ще перед двайцятьма роками і що не можна їх найти помимо найпильнїйшого глядання“.

І підсуненому справозданю давано заєдно віру, помимо того, що оно було очевидячки фальшоване; бо коли Віріо допустив ся злочину і дав себе підкупити, то чому не ставлено его перед суд? Чому, коли були сумніви, видалено его з войска против всїх войскових правил без попередного переслуханя і дисциплїнарного слїдства? Чому взагалї не повідомлено его о поганім підозріню, яке на нім тяжило?

* * *

Він бо нїколи не знав, о що его обжаловують. Богато лїт пізнїйше — в жовтни 1830 — по кождій з наших революций виявляв він в добродушний спосіб отверто свою прихиль-

пасами та всім добром в них в громаді Чернилява. Шкода виносить 5.200 К. Із 7 погорільців був 1 обезпечений. Займило ся із опустілої хати і длятого єсть оправдане підозріне, що єї хтось умисно підпалив. О той злочин підозрівають властителя підпаленої хати, налового волоцюгу і злодія, а причиною до того була, здаесь месть, бо він відгрожував ся сусідови, котрий запізвав єго о крадіж, за що волоцюга мусів відсидіти кару арешту.

— **Нещаслива пригода.** У нас всюди, а вже особливо по містах такий поганий звичай, що все викидає ся на улицю, без взгляду на то, чи може комусь щось шкодити, чи ні. Коли хто, то жиди вже таки зовсім на то не питають. Досить лиш перейти ся по наших так званих жидівских містах, щоби побачити, що там діє ся. Але наперед вже треба собі ніс заткати, і добре уважати, щоби в щось не влізти, не посовгнути ся на чімсь, або не спотикнути ся на щось. З малою ріжницею діє ся то само у Львові. От, буває н. пр. звичай, що на найголовнійшій улици хтось із склепу або з вікна камениці хлупне нечистою водою, не питаючи, чи не обіллє нею кого, а до загально принятого звичаю у Львові належить, що пані і їх служниці вистріпують зрана сьміте та витріпують шмате з пороху, переходячим на долині людем на голову. Кидати огризки з яблок та лупину з помаранч на тротоари, то також загально принятий у нас звичай міский, і ніхто о тім не подумає, якого нещастя може тим наробити. Вчера вечером ішла служниця Катарина Кох улицею Словацкого, і посовгла ся на лупині з помаранчи, котру хтось кинув на тротоар, та упала і зломила собі праву ногу. Стация ратункова подала їй першу поміч і відвезла нещасливу до шпиталю.

— **Смерть в лявині.** У нас тепленько і ясно та здає ся як би весна в цілій своїй красі вже до нас завитала. Але иноді потягне студений вітер і пригадає що зима таки ще не далеко від нас втекла. Як-раз кілька послідних днів було досить холодних і навіть здавало ся, що буде сьніг йти; але скінчило ся на дощи. Причиною сего холоду були величезні маси снігу, які упали в швайцарских Альпах. З гір зачали там котити ся знов величезні осуги снігові або лявини і в многих сторонах так позасипували дороги, що перервали всякий рух комунікацийний. Майже всі вивози в горах засипані і перестали їздити зелізниці та вози почтові. В кантоні берненьскім згинув також і один чоловік в лявині. Що значить згинути в лявині, о тім мало хто у нас має поняте. Подумайте собі, що з гори котить ся величезна куля снігова, вириває з собою дерева з корінем, ломить скали, а дрібним камінем жене наперед себе, як би мілким піском. Лявіна жене з дуже страшенним розмахом в долину і робить такий вітер, що може чоловіком, котрий стоїть з боку, подути як би сухим листком. Але той пропаде, кого она захопить; хиба лиш якимсь чудом може лишити ся при житю скотившись щасливо з лявіною в глубоку пропасть. В таку то лявіну попав ся сими днями молодий чоловік Петро Шнайдер, котрий пішов був на полонину за сіном. На дорозі вхопила єго лявіна і понесла в долину. Коли в полудне Шнайдерів пес вернув сам один, свояки зараз здогадали ся, що молодому чоловікови мусіла лучити ся якась нещаслива пригода. Лявіна висоти якої камениці а довга на двіста метрів та порозкидане сіно скріпила ще здогад, що в ній напевно погиб Шнайдер. Але могло й бути, що він би ще жив длятого ще в ночи вибрались люди з двома лікарями і бернгардиньскими псами ратувати нещасливого. Ясний місяць і забрані ліхтарні показували місце нещастя. Пси в кількох місцях вітрили сліди але відтак їх згубили. Показало ся наконець, що в пропасти лежить така величезна маса снігу, що треба би бодай яких шість неділь або й два місяці, щоби сніг стопив ся і аж тогди можна би нещасливого відшукати.

Конкурс.

Головний Виділ Тов. „Просьвіта“ у Львові оголошує отсим на підставі „Статуту фонду імени Івана Череватенка на видаване премій за науково-популярні книжки“ конкурс на написане науково популярної розвідки в українській мові, в квоті 200 К.

Конкурсовий твір має відповідати отсим вимогам:

Мусить бути оригінальний, нігде еще не друкований, та популяризовати здобутки сьвітової науки.

Дотичний твір не може захвалювати неволї, панованя одного народу над другим або громадского стану над другим, а також не може бути змісту конфесийного.

Українська мова твору мусить бути проста, зрозуміла кождому, письменному Українцеви на всьому просторі, де живуть наші люди.

Твір не може бути менший обємом як два аркуші друку, рахуючи в аркуші 40 тисяч літер.

Праці належать присилати до головного Виділу Тов. „Просьвіта“ у Львові в речинци двох років від дня нинїшного оголошеня і то так, що твір має бути без підпису а власноручний підпис має бути поміщений в осібній запечатаній коверті.

Принятий твір зістає власностию автора, але друкуючи єго автор мусить придержувати ся повисших условин.

За головний Виділ Тов. „Просьвіта“

У Львові дня 3 марта 1902 р.

Др. Кость Левицкий, заступник голови.

Ол. Темницкий.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 26 марта. Розійшла ся вість, що ґр. Ґолуховский одержав запрошене, аби прибув до Венеции, де мають відбути ся наради з канцлером Більовом і президентом італійского кабінету Прінеттім. Однако ґр. Ґолуховский не поїде мабуть до Венеції з причини ріжних перепон.

Рим 26 марта. Стріча Прінеттіого з ґрафом Більовом відбуде ся завтра, коли не лучить ся яка перешкода.

Льондон 26 марта. Бурскі делеґати переїхали через Преторию до Кронштадту в товаристві 5 анґлійских офіцирів. Переговори з Кіченером потревають кілька днів.

Мадрид 26 марта. Рада міністрів ухвалила знести стан виїмковий в Сараґосї.

Будапешт 26 марта. Похорон Кольомана Тіси відбуде ся нинї в Ґест.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ність до нового ладу, признаючись наперед яко сторонник кождого правительства, яке би оно там не було, щоби лиш вернуло єму еполети і шаблю. В жовтни 1830 він здає ся трохи прозріє. Переживаючи знов своє нещастє, понимає вкінци інтриґу, котрої жертвою упав. Мара єго від десятьох літ помершого ворога, з'являє ся перед ним перший раз, а єго страх такий великий, що він навіть не сьміє вимовити то страшне імя: в одній просьбі поданій до короля, говорить о могучій руці, о одній особі, о чоловіці високо поставленім, що довів єго до розцуки: але ні разу не посьмів написати пазвиска Фуше.

Єго зворушуючу і щиру просьбу зложено і сим разом до попередних актів в нещастній звязці, на верху котрої лежало фальшоване справоздане.

Бідний чоловік навіть не причував, длячого всї правительства так уперто відсувають єго. В р. 1831 все сьвіжий і повний надії, робить предложене „що утворить корпус охотників“, на котрого чолї „поспішить на поміч нашим братям Бельґiйцям“. В р. 1848 просить аби єго „при склоні літ, як старого републиканця з р. 1790“ приято на половину пенсиї, бо від коли утратив свій офіцирский степень не брав нї пенсиї, нї відшкодованя, нї підмоги, взагалї нічого від правительства. Мешкав тодї в Нантер, в селяньскій хатині, де роздумуючи над розвязкою дивної своєї долї, жив як ті старі вояки, котрих Шарле рисував, як сидять в високім кріслї з поручем, в шапці насуненій на ухо, в старім войсковім плащи та думають про давні річи, затискають кулаки і дивлять ся з під густих, довгих бров.

В р. 1851 Віріо майже вісімдесятилїтний старець, витає з молодечим жаром поворот бонапартівского орла. Висилає до Наполєона III нову просьбу, що так само як і попередні остала без відповіди.

Коли він так дармо благав консулїв, цісаря, Бурбонів в р. 1814, ліберального Наполеона, повернувшого з Ґент Людвика XVIII, Короля X, провізоричне правительство, Людвика Филипа, другу републику і другого цісаря, зрозумів Віріо, що ніяка людска сила не журила ся о то, аби звалити камінь з гробу, в котрих єго від шістьдесятьох літ живцем погребано; лиш один час міг єму зробити справедливість і постановив занехати борби. Вибрав на своє місце побуту Ліврі; коло него була і жінка, що мала заслужене імя Констанция. Від шістьдесятьох сїмох літ, як побрали ся, ніколи єго не покидала. А коли єго брала розпука задля страченого житя, коли вечером, сидячи перед хатою, з головою в руках думав над своїм нещастєм, а єго старі плечі потрясали ся від плачу, она сідала тоді при нім і своєю розмовою розбивала єго сум і жаль.

В Ліврі жиють ще люди, що пригадують собі ту стару пару, котрої в історії не знали. Називано єго полковник Віріо, хоч чудовано ся, що не має ніякого ордеру. Проводив час на роботі в огороді, або на порядкованю паперів, котрі по тисячний раз перечитував. Одного дня приведено до него Кретіно-Жолія, історика Вандеї; Віріо саме читав свої папери; то були відписи „всіх писем несправедливого процесу в Анжер“. Кретіно-Жолі перебув у него кілька днів; тут він набрав певности о невинности засуджених на смерть в р. 1801 і повідомив о тім потомків пана де Коші. Щодо Віріота, то каже, що то найчестнійший і найльояльнійший чоловік.

Той незвістний мученик помер в Ліврі 10 червня 1860 року.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).